

Analiza stanu gospodarki odpadami za 2016r. Miasto i Gmina Kórnik

Sporządziła: Nowak Aneta

Kórnik, kwiecień 2017r.

1. Wprowadzenie

Cel przygotowania analizy

Przedmiotowy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Kórnik, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analiza została sporządzona na podstawie art.3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250)

2. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Kórnik

Zagadnienia ogólne

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych zapewniło w 2016r. wybrane w drodze przetargu Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie (63-100) ul. Parkowa 6. Od 1 kwietnia 2016r. zagospodarowanie odpadów komunalnych zostało powierzone Zakładowi Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jarocinie (63-200) Witaszyczki 1A. W okresie od 1 do 30 kwietnia 2016r. w związku z przyspieszonym terminem odbioru odpadów biodegradowalnych Burmistrz Miasta i Gminy Kórnik zawarł umowę z Wodociągami Kórnickimi i Usługami Komunalnymi WODKOM KORNİK Sp. z o.o. w ww. zakresie. Obsługą punktu oraz zagospodarowaniem odpadów magazynowanych na terenie PSZOK w m. Czołowo na podstawie odrębnych umów w 2016r. zajmowało się Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Jarocinie (63-200) Witaszyczki 1A.

Odpady komunalne zbierane i odbierane są z terenu Miasta i Gminy Kórnik w sposób zmieszany i selektywny. Dodatkowo Miasto i Gmina Kórnik od wielu lat prowadzi zbiórkę przeterminowanych lekarstw od mieszkańców za której odbiór odpowiedzialne jest przedsiębiorstwo F.H.U. „Natura” Marek Michałowski z siedziba w Bydgoszczy (85-552), przy ul. Serockiej 11.

Tab. 1 Odbiór odpadów komunalnych – częstotliwość odbioru.

Rodzaj odpadu	Nieruchomości zamieszkałe w zabudowie jednorodzinnej	Nieruchomości zamieszkałe w zabudowie wielorodzinnej
Odpady komunalne zmieszane	Co najmniej 1 raz na 2 tygodnie	Co najmniej 1 raz na tydzień

Odpady selektywnie zbierane: papier, tworzywa sztuczne, szkło	Co najmniej 1 raz w miesiącu	Co najmniej 1 raz na 2 tygodnie
Odpady zielone	Co najmniej 1 raz na 2 tygodnie (w okresie od 1 maja do 30 listopada)	Co najmniej 1 raz na tydzień (w okresie od 1 maja do 30 listopada)

Na terenie Miasta i Gminy Kórnik ze strumienia odpadów komunalnych rozgranicza się także tzw. „odpady problemowe”, które zbierane są dwa razy do roku (wiosna, jesień) za pomocą mobilnego punktu zbierania odpadów problemowych. Ww. odpady to zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (RTV, AGD), meble, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady niebezpieczne i problemowe pochodzące z gospodarstw domowych tj. przeterminowane leki i chemikalia, farby i lakiery.

Mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych, którzy ponoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Miasta i Gminy Kórnik odpady dostarczają do PSZOK nieodpłatnie we własnym zakresie. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w m. Czołowo świadczy usługi zgodnie z Regulaminem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

PSZOK prowadzony jest przez Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. z siedzibą w Witaszyczkach 1a, 63 – 200 Jarocin.

Odpady komunalne dostarczone do PSZOK muszą być posortowane rodzajowo zgodnie z poniższą listą:

- a) tworzywa sztuczne;
- b) szkło bezbarwne;
- c) szkło kolorowe;
- d) metale;
- e) papier;
- f) odpady niebezpieczne i odpady problemowe pochodzące z gospodarstw domowych takie jak przeterminowane leki i chemikalia;
- g) zużyte baterie i akumulatory;
- h) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- i) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- j) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpad komunalny;
- k) zużyte opony do średnicy 1m;
- l) styropian (niezanieczyszczony);
- m) odpady zielone;
- n) opakowania wielomateriałowe;
- o) odzież i tekstylia;
- p) papa odpadowa;
- q) drewno, w tym opakowania z drewna.

Źródła powstawania odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2016r., poz. 1987) odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które

ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanyimi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Źródłami powstawania odpadów komunalnych na terenie Miasta i Gminy Kórnik są gospodarstwa domowe stanowiące tereny zamieszkałe oraz obiekty infrastruktury oraz użyteczności publicznej stanowiące tereny niezamieszkałe.

Ilość odpadów wytworzonych na terenie Miasta i Gminy

Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2016r. z terenu Miasta i Gminy Kórnik oraz Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na podstawie sprawozdań półrocznych otrzymywanych od firm odbierających odpady komunalne przedstawia tabela nr 2.

Tab. 2. Zestawienie ilości odpadów komunalnych segregowanych odebranych z terenu Miasta i Gminy Kórnik oraz dostarczonych do PSZOK w Czołowie w 2016r.

Rodzaj odpadów komunalnych	Kod odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]	
		PSZOK	teren Miasta i Gminy Kórnik
Opakowania z tworzyw sztucznych	150102	8,12	296,26
Opakowania z metali	150104	0,46	0
Opakowania ze szkła	150107	4,98	695,06
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	170101	234,44	43,44
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902 i 170903	170904	138,92	0
Odpady wielkogabarytowe	200307	140,22	223,94
Opakowania z papieru i tektury	150101	18,62	258,57
Odpady ulegające biodegradacji	200201	600,80	1066,06
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środki ochrony roślin)	150110*	9,020	0

I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)			
Zużyte opony	160103	12,90	0,10
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200123 i 200135	200136	22,28	0
Odzież	200110	3,92	0
Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 160601, 160602 lub 160603 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	200133*	0,54	0
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	200127*	0	1,46
Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 200121 i 200123	200135*	0	9,48
Gruz ceglany	170102	0	31,68
Zmieszane odpady betonu	170103	0	0,72
Leki inne niż wymienione w 200131*	200132	0	0,77

Porównując ilość i rodzaj odebranych odpadów komunalnych segregowanych z terenu Miasta i Gminy Kórnik oraz dostarczanych do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów komunalnych w 2016r. na pierwszym miejscu widnieją odpady biodegradowalne. Ich ilość jest bardzo duża w obu przypadkach. Kolejno na drugim miejscu w PSZOK oddawane są odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów, a na trzecim – odpady wielkogabarytowe. Z terenu nieruchomości na drugim miejscu pod względem tonażu odbierane są opakowania ze szkła, na trzecim – opakowania z tworzyw sztucznych.

Ilość odpadów komunalnych zmieszanych odebranych z terenu Miasta i Gminy Kórnik w 2016r. wyniosła 7800,74 Mg z czego prawie 70% to odpady odebrane z obszarów wiejskich (tab. 3.)

Odnosić można 8% wzrost ilości odebranych odpadów komunalnych zmieszanych z terenu Miasta i Gminy Kórnik w odniesieniu do roku ubiegłego.

Tab. 3. Zestawienie masy odebranych odpadów komunalnych zmieszanych z terenu Miasta i Gminy Kórnik w 2016r.

	Masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 ⁵⁾ [Mg]
Odebranych z obszarów miejskich	2359,12
Odebranych z obszarów wiejskich	5441,62
ŁĄCZNIE	7800,74

3. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Miasta i Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie Miasta i Gminy Kórnik nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami przekazywane są do Zakładu Gospodarowania Odpadów w Jarocinie (63-200) Witaszyczki 1A.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2016r. zrealizowano zadanie inwestycyjne polegające na poprawie obsługi Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w m. Czołowo poprzez oświetlenie drogi dojazdowej.

Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Kórnik zameldowanych na stałe i czasowo na dzień 31.12.2016r. wynosiła 25 072 osób. Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wg złożonych deklaracji na ten sam dzień wynosiła 26 277 osób.

W celu uszczelnienia systemu prowadzona jest ciągła weryfikacja złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4. Wskaźniki odzysku przewidziane do osiągnięcia w 2016r.

Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Poziomy do osiągnięcia w poszczególnych latach, a także sposoby ich obliczania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów.

W 2016r. dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. wynosił 45%. Miasto i Gmina Kórnik osiągnęła 15,19%.

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Zgodnie z zapisami art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 250) gminy są zobowiązane do osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r. odpowiednich poziomów:

- w odniesieniu do odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia w wysokości co najmniej 50% wagowo;
- w odniesieniu do odpadów budowlanych i rozbiórkowych (innych niż niebezpieczne) – poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku w wysokości co najmniej 70% wagowo.

Do poziomów określonych w ustawie gminy będą dochodziły stopniowo, osiągając w kolejnych latach wartości założone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z załącznikiem do powyższego rozporządzenia dla kolejnych lat określone zostały następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami:

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2016r. powinien wynieść minimum 18%. Miasto i Gmina Kórnik osiągnęła 58%.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych powinien w 2016r. wynieść minimum 42%. Miasto i Gmina Kórnik osiągnęła 69%.

Osiągane wskaźniki obliczane są na podstawie sprawozdań półrocznych otrzymywanych od firm odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

5. Koszty obsługi systemu

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach pokrywane są koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który obejmuje koszty:

- odbierania, transportu, zbierania odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymywania punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki /przeznaczone/ do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Plan budżetu Miasta i Gminy Kórnik w 2016r. w zakresie gospodarki odpadami wynosił 5 252 346,00 zł. Został on rozdysponowany na 13 paragrafów, z czego największą kwotę pochłonął par. 4300 – na sumę 4 621 929,00 zł. Kwota ta głównie przeznaczona była na zakup usług związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w gminie Kórnik – odbiór i zagospodarowanie odpadów, obsługę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, sprzątnięcie „dzikich wysypisk” oraz odbiór i unieszkodliwienie przeterminowanych lekarstw od mieszkańców gminy. Część wskazanych środków przeznaczona była na organizację festynu ekologicznego oraz edukację ekologiczną (wyjazd uczniów do ZGO Jarocin, edukacja ekologiczna w placówkach oświatowych, wynajem Sali konferencyjnej, spektakl ekologiczny „Elektromisja”). Wynagrodzenie osobowe pracowników administracyjnych zajmujących się gospodarką odpadami w Gminie Kórnik w omawianym roku budżetowym wyniosło 154 651,77 zł. Zakup wyposażenia w 2016r. równy był kwocie 112 241,44 zł. Wartość ta przeznaczona była na organizację Festynu Ekologicznego (zakup materiału szkolarskiego, nagród dla dzieci i młodzieży biorących udział w konkursach plastycznych, wydruk ulotek i plakatów), zakup mebli biurowych w ramach obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami, zakup stacji PSI PAKIET wraz z workami do dystrybutora, zakup materiałów edukacyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi – gry, kolorowanki, zestawy edukacyjne, zakup pojemników (dzwonów) do segregacji odpadów komunalnych, zakup pojemników do segregacji odpadów w pomieszczeniach, worki BioBagDog.

Łącznie wydatkowanie środków w 2016r. wyniosło 94,25% planu dając kwotę 4 950 092,00 zł. Pozostała kwota do wydatkowania na 2017r. wynosi 302 254,00 zł i planowana jest na zakup usług związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w Mieście i Gminie Kórnik – odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Cała wydatkowana w 2016r. kwota została rozdysponowana zgodnie z art. 6r Ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U z 2016 r., poz. 250 ze zm.)

6. Podsumowanie

Od 1 lipca 2013r. na terenie Miasta i Gminy Kórnik funkcjonuje nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi wynikający z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Celem wprowadzenia zmian w obowiązujących przepisach jest:

- uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska,
- zmniejszenie nielegalnych składowisk odpadów, tzw. „dzikich wysypisk”,
- prowadzenie właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Dzięki skutecznemu zorganizowaniu nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Kórnik osiągnęła wszystkie wymagane przepisami prawa dla 2016r. poziomy recyklingu oraz ograniczenia masy składowanych odpadów komunalnych. Na koniec 2016r. bilans dochodów był większy od zaplanowanych wydatków, co nie spowodowało deficytu w budżecie w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2017r. we współpracy ze Strażą Miejską planowane jest zwiększenie weryfikacji i kontroli nieruchomości pod względem obowiązku właścicieli do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Konieczne jest także pochylenie się nad tematem ilości odbieranych odpadów komunalnych, która z roku na rok wzrasta. Należy zastanowić się nad usprawnieniem systemu odbierania odpadów komunalnych zielonych – ze względu na coroczne przyspieszenie okresu wegetacyjnego a co za tym idzie szybszą potrzebę ich odbioru z posesji mieszkańców.